

הָרְגוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֶרֶב. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֱלֶעָזָר, כָּל זֶה יִדְעָתִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֱלֶעָזָר, כָּל
דְּבָרֵי בַלְעָם הִרְשַׁע תְּקִיפִים הֵם,
וְהָרִי פִרְשׁוּהָ הַחֲכָרִים, שְׁפָתוֹב
(דברים לד) וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד
בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. וְאָמְרוּ, בְּיִשְׂרָאֵל
לֹא קָם, אֲבָל בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם קָם,
וּמִיָּהוּ? בַלְעָם, וְהָרִי בְּאָרְנוּ
הַדָּבָר, מִשֶּׁהָ אֵין כְּמוֹתוֹ בְּפִתְרִים
הָעֵלְיוֹנִים, בַלְעָם אֵין כְּמוֹתוֹ
בְּפִתְרִים הַתַּחְתּוֹנִים. זֶה בְּצַד
הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה בְּצַד שְׁמָאל. וְאִם
כָּל זֶה הִיָּה בְּיָדוֹ וְכָל כֶּף תְּקִיף
בְּחֻמָּה, אָדָם שִׁישְׁבַח אֶת עֲצָמוֹ
בְּכַח תְּקִיף, שְׁפָתוֹב (במדבר כג)
וְאָנְכִי אֶקְרָה כֹּה - אֶעְקַר אֶת כֹּה
מִזֶּה, אֵיךְ יִכְלוּ לְהִרְגוֹ?

אָרְאָה בְּסִפְר חֻכְמַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ
כֶּף אָמַר: שְׁלֹשָׁה סִמְנִים הֵם;
סִמְן לַעֲבֵרָה - יִרְקוֹן. סִמְן
לְשִׁטוֹת - דְּבָרִים. סִמְן שְׁלֹא יוֹדַע
כְּלוּם - שְׁבָחִים. וְזֶה הַכְּרִיעַ
לְשָׂאָר, שׁוֹטָה בְּכָל עֲבֵרוֹת, הַכֹּל
יֵשׁ בּוֹ.

וְהָרִי כְּתוּב (משלי כז) יִהְלַךְ זֶר וְלֹא
פִיךְ. וְאִם לֹא זֶר - פִיךְ! - לֹא כֶּף.
אֵלֹא אִם אֵין מִי שְׁמִפִּיר אוֹתְךָ,
פִּתַח פִּיךְ לְדַבֵּר בְּתוֹרָה וְלֹהוֹדִיעַ
דְּבָרֵי אֱמֶת בְּתוֹרָה, וְאֵז פִּתְחוֹן
פִיךְ בְּתוֹרָה יִשְׁבַּחוּ דְּבָרֶיךָ וְיִדְעוּ
מִי אַתָּה, שְׂאֵין דְּבַר בְּעוֹלָם
שְׁמוּדִיעַ עַל הָאִישׁ אֵלֹא בְּזִמְן
שְׁפוּתַח פִּיו. פִּיו מוֹדִיעַ לְבָנֵי אָדָם
מִי הוּא.

אוֹתוֹ בַלְעָם הִרְשַׁע, תְּשַׁבְּחוֹת
מְשַׁבַּח עֲצָמוֹ בְּכָל. וְעַם כָּל זֶה
גִּנְבַת דַּעַת הִיָּה גוֹנֵב, וְהַתְּעֵלָה
בְּדְבָרָיו. בְּדְבָרִים קִטְנִים הִיָּה
עוֹשֶׂה גְדוֹלִים. מִה שְׂאָמַר עַל
אוֹתוֹ מְעֻלוֹת, דְּבָרֵי טְמֵאָה הִיָּה
אוֹמֵר, וְאֱמַת אָמַר. אֲבָל אוֹתוֹ

רְשַׁע הָוָה אָמַר וּמְשַׁבַּח

בֶּן בְּעוֹר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְּחֶרֶב. אָמַר לִיָּה רַבִּי
אֱלֶעָזָר, כָּל דָּא יִדְעָנָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֱלֶעָזָר, כָּל מְלוֹי דְּבַלְעָם
חֲיִיבָא, תְּקִיפִין אֵינוֹן, וְהָא אוּקְמוּהָ
חֲבַרְיָיא, דְּכַתִּיב (דברים לד) וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד
בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, וְאָמְרוּ, בְּיִשְׂרָאֵל לֹא קָם אֲבָל
בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם קָם, וּמְנוּ. בַלְעָם, וְהָא
אוּקְיָמְנָא מְלָה, מִשֶּׁהָ לִית דְּכוּוֹתִיהָ, בְּכַתְרִין
עֲלָאִין. בַלְעָם לִית דְּכוּוֹתִיהָ, בְּכַתְרִין תַּתְּאִין.
דָּא בְּסִטְרָא דְּקְדוּשָׁה, וְדָא בְּסִטְרָא דְּשְׁמָאֲלָא.
וְאִי כָל דָּא הָוָה בִּידֵיהָ, וְכָל כֶּף תְּקִיף בְּחֻכְמַתָּא,
גָּבַר דִּישְׁבַּח גְּרַמִּיהָ בְּחִילָא תְּקִיף, דְּכַתִּיב וְאָנְכִי
אֶקְרָה כֹּה, אֶעְקַר לְכֹה מִהָאִי. הִיאָךְ יִכְלוּ
לְקַטְלָא לִיָּה.

אָרְאָה בְּסִפְרָא דְּחֻכְמַתָּא דְּשְׁלֹמֹה מְלָכָא הַכִּי
אָמַר, תְּלַת סִמְנִין אֵינוֹן. סִמְן לַעֲבֵרָה,
יִרְקוֹן. סִמְן לְשִׁטוֹת, מְלִין. סִמְן דְּלֹא יוֹדַע
כְּלוּם, שְׁבוּחֵי. וְדָא אֶכְרַע לְשָׂאָר, שׁוֹטָה בְּכָל
עֲבֵירוֹת, כָּלֹא אֵית בֵּיהָ.

וְהָא כְּתִיב (משלי כז) יִהְלַךְ זֶר וְלֹא פִיךְ, וְאִם לֹא
זֶר. פִיךְ. לָאוּ הַכִּי. אֵלֹא אֵי לֹא הוּי מְאֵן
דְּאִשְׁתְּמוּדַע לָךְ, אִפְתַּח פּוּמְךָ לְמִלְלָא
בְּאוּרִייתָא, וְלֹאֹדַעֵא מְלִי קְשׁוּט בְּאוּרִייתָא.
וְכִדִּין פְּתִיחוּ דְּפוּמְךָ בְּאוּרִייתָא, יִשְׁבַּחוּן מִילָךְ,
וְיִנְדַעוּן מְאֵן אַנְתָּ, דְּלִית מְלָה בְּעֵלְמָא
דִּישְׁתְּמוּדַעוֹן לִיָּה לְבַר נֶשׁ, אֵלֹא בְּזִמְנָא
דְּאִפְתַּח פּוּמִיָּה. פּוּמִיָּה הוֹדַע לְבָנֵי נֶשׂא מְאֵן
הוּא.

הַהוּא רְשַׁע דְּבַלְעָם, שְׁבוּחֵי מְשַׁבַּח גְּרַמִּיהָ
בְּכָלֹא. וְעַם כָּל דָּא, גִּנְיָבוּ דְּדַעַתָּא קָא
גִּנְיָב, וְאִסְתַּלַּק בְּמְלוֹי. בְּמִלִּין זְעִירִין, הָוָה
עָבִיד רַבְרַבִּין. מִה דְּאָמַר עַל אֵינוֹן דְּרַגִּין מְלִין
מְסֻאֲבִין הָוָה אָמַר, וְקְשׁוּט אָמַר. אֲבָל הַהוּא